

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZEŃ DETALICZNYCH

zatwierdzone Uchwałą Zarządu GOTHAER TU S.A. nr 85/16 z dnia 06.06.2016

Informacja o istotnych postanowieniach ogólnych warunków ubezpieczenia,
o których mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej

Rodzaj informacji		Numer jednostki redakcyjnej OWU
Przesłanki, których zaistnienie zobowiązuje Gothaer TU S.A. do wypłaty odszkodowania i innych świadczeń	Ogólne Warunki Ubezpieczeń Detalicznych – część ogólna	§ 3, § 7, § 13 ust. 1-3, § 14, § 16, § 17, z uwzględnieniem odpowiednich pojęć zawartych w § 2
Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności Gothaer TU S.A. uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania lub jego obniżenia	Ogólne Warunki Ubezpieczeń Detalicznych – część ogólna	§ 3 ust. 2 i 3, § 4, § 7, § 13 ust. 4, z uwzględnieniem odpowiednich pojęć zawartych w § 2

	POSTANOWIENIA OGÓLNE I DEFINICJE	
§ 1	Postanowienia ogólne	3
§ 2	Jak należy rozumieć pojęcia użyte w OWU	3
	PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA	
§ 3	Jaki jest przedmiot i zakres ubezpieczenia	3
§ 4	Jakie są generalne wyłączenia odpowiedzialności Gothaer TU S.A.	4
	UMOWA UBEZPIECZENIA	
§ 5	Jak zawrzeć umowę ubezpieczenia	4
§ 6	Czy można zawrzeć umowę ubezpieczenia na rachunek innej osoby	4
§ 7	Kiedy rozpoczyna się i kończy odpowiedzialność Gothaer TU S.A.	4
§ 8	Kiedy i z jakich powodów umowa ubezpieczenia wygasa	5
	SUMA UBEZPIECZENIA	
§ 9	Jak ustala się sumę ubezpieczenia lub sumę gwarancyjną	6
	SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA	
§ 10	Jakie są zasady opłacania składki i od czego zależy jej wysokość	6
§ 11	Kiedy przysługuje zwrot składki	6
	PRAWA I OBOWIĄZKI STRON UMOWY	
§ 12	Jakie są obowiązki Gothaer TU S.A. wynikające z umowy ubezpieczenia	6
§ 13	Jakie są obowiązki Ubezpieczającego i Ubezpieczonego wynikające z zawarcia umowy ubezpieczenia	7
§ 14	Jakie są obowiązki Ubezpieczonego po powstaniu szkody	7
§ 15	Kiedy Gothaer TU S.A. ma obowiązek udostępnić dokumenty	7
	OGÓLNE ZASADY USTALENIA WYPŁATY ŚWIADCZENIA LUB ODSZKODOWANIA	
§ 16	Na czym polega i jak odbywa się postępowanie wyjaśniające	7
§ 17	Obowiązki Gothaer TU S.A. po otrzymaniu zawiadomienia o szkodzie	8
	POSTANOWIENIA KOŃCOWE	
§ 18	Jak należy złożyć reklamację	8
§ 19	Kiedy Gothaer TU S.A. przysługują roszczenia regresowe	9
§ 20	Jak należy składać zawiadomienia i oświadczenia stron	9
§ 21	Przetwarzanie danych osobowych	9
§ 22	Od kiedy obowiązują OWU	9

POSTANOWIENIA OGÓLNE I DEFINICJE

§ 1. Postanowienia ogólne

1. Niniejsze Ogólne Warunki Ubezpieczenia (zwane dalej OWU) mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych przez Gothaer Towarzystwo Ubezpieczeń Spółkę Akcyjną (zwanym dalej Gothaer TU S.A.) z Ubezpieczającymi.
2. W porozumieniu z Ubezpieczającym, do treści umowy ubezpieczenia mogą być wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odmienne od postanowień OWU. Postanowienia takie oraz zmiany zawartej umowy ubezpieczenia wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności.
3. Do spraw nieuregulowanych w OWU mają zastosowanie przepisy prawa polskiego, w tym w szczególności Kodeksu cywilnego oraz aktów prawnych regulujących działalność ubezpieczeniową.
4. Umowę ubezpieczenia można także zawrzeć na cudzy rachunek. Postanowienia OWU stosuje się wówczas odpowiednio również do osoby trzeciej wymienionej w umowie ubezpieczenia, na rachunek której zawarto umowę ubezpieczenia.

§ 2. Jak należy rozumieć pojęcia użyte w OWU

Pojęcia użyte w OWU (w tym w klauzulach dodatkowych) oznaczają:

1. **akt terroru** – nielegalne działania i akcje organizowane z pobudek ideologicznych, religijnych, politycznych lub społecznych, indywidualne lub grupowe, prowadzone przez osoby działające samodzielnie lub na rzecz bądź z ramienia jakiegokolwiek organizacji lub rządu, skierowane przeciwko osobom, obiektom lub społeczeństwu, mające na celu wywarcie wpływu na władzę publiczną, wprowadzenie chaosu, poważne zastraszenie ludności lub dezorganizację życia publicznego przy użyciu przemocy bądź groźby użycia przemocy;
2. **bójka** – wzajemne starcie co najmniej trzech osób połączone z naruszeniem ich nietykalności cielesnej, jeżeli osoby występują zarazem jako napastnicy oraz broniący się, Braniem udziału w bójce nie jest włączenie się do zajścia w celu przywrócenia porządku lub spokoju publicznego związane z wykonywaniem czynności służbowych oraz działanie w ramach obrony koniecznej;
3. **dokument ubezpieczenia** – polisa lub inny dokument potwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia albo przystąpienie do umowy ubezpieczenia;
4. **lockout** – środek represyjny pracodawcy w stosunku do pracowników, którzy sprzeciwiają się działaniom pracodawcy sprzecznym, w ich ocenie, z interesami pracowniczymi, polegający w szczególności na stałym albo czasowym zamknięciu całości lub części zakładu pracy, zwalnianiu z pracy pracowników, odmowie wypłaty wynagrodzenia pracownikom lub pozbawieniu ich świadczeń socjalnych;
5. **odszkodowanie** – kwota, którą Gothaer TU S.A. jest zobowiązane, z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia, wypłacić za szkody w mieniu powstałe w wyniku zdarzenia określonego w umowie ubezpieczenia;
6. **przedsiębiorca** – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której przepisy prawa przyznają zdolność prawną, prowadząca we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową;
7. **suma ubezpieczenia** – określona w umowie ubezpieczenia kwota wskazana na dane ryzyko stanowiąca górną granicę odpowiedzialności Gothaer TU S.A. za wszystkie szkody powstałe w okresie ubezpieczenia;
8. **suma gwarancyjna** – określona w umowie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej kwota stanowiąca górną granicę odpowiedzialności Gothaer TU S.A.;
9. **szkoda całkowita** – zniszczenie mienia w takim stopniu, który uniemożliwia jego dalsze użytkowanie lub gdy koszty naprawy przekroczyłyby wartość uszkodzonego mienia;
10. **szkoda częściowa** – uszkodzenie mienia w stopniu, który umożliwia jego naprawę, a koszt naprawy nie przekracza wartości ubezpieczonego mienia;
11. **szkoda na osobie** – następstwo zdarzenia ubezpieczeniowego w postaci rozstroju zdrowia lub śmierci;
12. **szkoda w mieniu** – następstwo zdarzenia ubezpieczeniowego w postaci uszkodzenia, zniszczenia lub utraty mienia;
13. **świadczenie** – kwota, którą Gothaer TU S.A. zobowiązuje się wypłacić za szkody na osobie z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia w razie zajścia zdarzenia określonego w umowie ubezpieczenia;
14. **Ubezpieczający** – osoba fizyczna, prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, zawierająca umowę ubezpieczenia na własny lub na cudzy rachunek, zobowiązana do zapłaty składki ubezpieczeniowej;
15. **Ubezpieczony** – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, na której rachunek Ubezpieczający zawarł umowę ubezpieczenia (Ubezpieczony może być jednocześnie Ubezpieczającym);
16. **Uprawiony** – osoba upoważniona do otrzymania świadczenia w razie śmierci Ubezpieczonego. W razie niewyznaczenia Uprawionego, świadczenie przysługuje członkom rodziny Ubezpieczonego według następującej kolejności: małżonkowi, dzieciom, rodzicom. W razie braku ww. osób, świadczenie przysługuje innym spadkobiercom;
17. **zdarzenie ubezpieczeniowe** – zdarzenie powstałe w okresie odpowiedzialności Gothaer TU S.A., którego wystąpienie powoduje szkodę na osobie lub szkodę w mieniu.

PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 3. Jaki jest przedmiot i zakres ubezpieczenia

1. Ochroną ubezpieczeniową może być objęte mienie, odpowiedzialność cywilna lub zdrowie i życie Ubezpieczonego.
2. Zakres ochrony ubezpieczeniowej określony jest w poszczególnych klauzulach dodatkowych stanowiących integralną część OWU.

3. O ile w klauzulach znajdują się wyłączenia odpowiedzialności Gothaer TU S.A., stanowią one uzupełnienie wyłączeń generalnych określonych w części głównej OWU.
4. W zakresie nieuregulowanym zapisami klauzul mają zastosowanie postanowienia części głównej OWU.
5. W razie różnic pomiędzy zapisami części głównej OWU a zapisami poszczególnych klauzul, pierwszeństwo mają postanowienia klauzul.

§ 4. Jakie są generalne wyłączenia odpowiedzialności Gothaer TU S.A.

1. Gothaer TU S.A. nie ponosi odpowiedzialności za szkody:
 - 1) wyrządzone przez Ubezpieczonego umyślnie, w tym także szkody spowodowane usiłowaniem lub dokonaniem przestępstwa, samobójstwa, samookaleczenia lub świadomego spowodowania rozstroju zdrowia;
 - 2) powstałe wskutek posiadania lub używania materiałów wybuchowych, petard, środków pirotechnicznych i innych podobnie działających środków;
 - 3) powstałe wskutek działań wojennych, stanu wojennego oraz wyjątkowego, strajków, zamieszek, rozruchów, demonstracji, lokautów oraz sabotażu, aktów terroru;
 - 4) powstałe wskutek oddziaływania energii jądrowej, promieni jonizujących, laserowych, maserowych, pola magnetycznego lub elektromagnetycznego, azbestu oraz skażenia radioaktywnego, biologicznego, chemicznego lub napromieniowania;
 - 5) będące następstwem zdarzeń zaistniałych przed datą rozpoczęcia okresu ubezpieczenia, a zgłoszonych w trakcie jego trwania;
 - 6) w środowisku naturalnym;
 - 7) w zakresie objętym systemem ubezpieczeń obowiązkowych – również w sytuacji, gdy ubezpieczony nie wykonał obowiązku ubezpieczenia;
 - 8) w mieniu zatrzymanym, skonfiskowanym, zajętym lub zarekwirowanym przez uprawniony podmiot.
2. Gothaer TU S.A. stosuje wyłączenie albo ograniczenie swojej odpowiedzialności, jeżeli pomiędzy zdarzeniem ubezpieczeniowym lub szkodą, a okolicznością wskazaną w postanowieniach dotyczących danego wyłączenia albo ograniczenia odpowiedzialności istnieje adekwatny związek przyczynowo-skutkowy, tj. gdy zdarzenie ubezpieczeniowe lub szkoda są typowym, normalnym następstwem wspomnianej okoliczności.

UMOWA UBEZPIECZENIA

§ 5. Jak zawrzeć umowę ubezpieczenia

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia, złożonego przez Ubezpieczającego i stanowiącego jej integralną część.
2. Ubezpieczający jest obowiązany udzielić Gothaer TU S.A. odpowiedzi na wszystkie pytania zamieszczone we wniosku lub skierowane do niego w formie pisemnej.
3. Gothaer TU S.A. uzależnia zawarcie umowy ubezpieczenia od informacji, o które zapytało Ubezpieczającego, mających wpływ na ocenę ryzyka ubezpieczeniowego.
4. Okres ubezpieczenia jest wskazany w umowie ubezpieczenia, przy czym przez roczny okres ubezpieczenia rozumie się 365 kolejnych dni, a w roku przestępnym – 366 dni.
5. O ile nie umówiono się inaczej, umowa ubezpieczenia zawierana jest na okres 1 roku lub krótszy.
6. Na wniosek Ubezpieczającego, umowa ubezpieczenia może być automatycznie zawierana na kolejny identyczny okres ubezpieczenia, o takim samym zakresie ubezpieczenia, pod warunkiem zapłacenia składki w terminie wskazanym przez Gothaer TU S.A.
7. Gothaer TU S.A. potwierdza zawarcie umowy ubezpieczenia dokumentem ubezpieczenia.

§ 6. Czy można zawrzeć umowę ubezpieczenia na rachunek innej osoby

1. Ubezpieczający może zawrzeć umowę ubezpieczenia na rachunek innej osoby.
2. Roszczenie o zapłatę składki przysługuje Gothaer TU S.A. wyłącznie wobec Ubezpieczającego.
3. Ubezpieczony jest uprawniony do żądania należnego odszkodowania bezpośrednio od Gothaer TU S.A., z wyjątkiem ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym.
4. Ubezpieczony może żądać, by Gothaer TU S.A. udzieliło mu informacji o postanowieniach zawartej umowy oraz OWU w zakresie, w jakim dotyczą jego praw i obowiązków.
5. Gothaer TU S.A. może podnieść zarzut również przeciwko Ubezpieczonemu, jeżeli zarzut ten ma wpływ na odpowiedzialność Gothaer TU S.A. z tytułu umowy ubezpieczenia.
6. W razie zawarcia umowy na cudzy rachunek, obowiązki umowne, o których mowa w § 13, oraz obowiązki powstałe po powstaniu szkody, o których mowa w § 14, spoczywają zarówno na Ubezpieczającym, jak i na Ubezpieczonym, chyba, że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.
7. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek o charakterze grupowym, przesłanki, sposób oraz termin występowania z umowy ubezpieczenia grupowego dla poszczególnych ubezpieczonych określony będzie każdorazowo w zawartej grupowej umowie ubezpieczenia na cudzy rachunek.

§ 7. Kiedy rozpoczyna się i kończy odpowiedzialność Gothaer TU S.A.

1. Jeśli nie umówiono się inaczej, odpowiedzialność Gothaer TU S.A. rozpoczyna się od dnia oznaczonego w dokumencie ubezpieczenia jako początek okresu ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zawarciu umowy ubezpieczenia i zapłaceniu składki lub pierwszej jej raty.
2. Jeżeli zapłata składki lub jej pierwszej raty jest dokonywana z odroczonego terminem płatności, określonym

- w umowie ubezpieczenia, wówczas odpowiedzialność Gothaer TU S.A. rozpoczyna się od dnia oznaczonego w polisie lub w innym dokumencie ubezpieczenia jako początek okresu ubezpieczenia.
3. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek o charakterze grupowym, ochrona ubezpieczeniowa rozpoczyna się pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym Ubezpieczony przystąpił do umowy ubezpieczenia,
 4. Odpowiedzialność Gothaer TU S.A. kończy się z chwilą wygaśnięcia umowy ubezpieczenia w sytuacjach wskazanych w § 8.

§ 8. Kiedy i z jakich powodów umowa ubezpieczenia wygasa

1. Umowa ubezpieczenia wygasa:
 - 1) z upływem okresu ubezpieczenia, na jaki została zawarta;
 - 2) z chwilą wyczerpania się sumy ubezpieczenia, z zastrzeżeniem postanowień stosownych klauzul dodatkowych;
 - 3) z końcem okresu wypowiedzenia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 8 i 9;
 - 4) z dniem odstąpienia przez Ubezpieczającego od umowy ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 2;
 - 5) z dniem doręczenia Ubezpieczającemu oświadczenia Gothaer TU S.A. o rozwiązaniu umowy ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym w sytuacjach, o których mowa w ust. 3, 5 i 7;
 - 6) z upływem ostatniego dnia dodatkowego terminu na opłacenie raty składki wyznaczonego w wezwaniu do zapłaty w sytuacji, o której mowa w ust. 4;
 - 7) z dniem określonym w porozumieniu stron, o którym mowa w ust. 6;
 - 8) z dniem wystąpienia z umowy ubezpieczenia przez jedną osobę, na której rachunek umowa jest zawarta w dniu wystąpienia z umowy ubezpieczenia przez tę osobę, zgodnie z ust. 10.
2. Jeżeli umowa ubezpieczenia została zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, a jeżeli Ubezpieczający jest przedsiębiorcą – w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia Gothaer TU S.A. nie poinformowało Ubezpieczającego będącego konsumentem o prawie odstąpienia od umowy, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym Ubezpieczający będący konsumentem dowiedział się o tym prawie.
3. Jeżeli Gothaer TU S.A. ponosi odpowiedzialność przed zaplaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w ustalonym terminie, Gothaer TU S.A. może rozwiązać umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który ponosiło odpowiedzialność. W razie niewypowiedzenia umowy, wygasa ona z końcem okresu, za który przypadła niezapłacona składka.
4. W razie opłacania składki w ratach, niezapłacenie w ustalonym terminie kolejnej raty składki może spowodować ustanie odpowiedzialności Gothaer TU S.A., jeżeli Gothaer TU S.A. po upływie tego terminu wezwało Ubezpieczającego do zapłaty z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności.
5. W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku, każda ze stron umowy ubezpieczenia może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, począwszy od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania, druga strona może w ciągu 14 dni rozwiązać umowę ze skutkiem natychmiastowym.
6. Dopuszcza się rozwiązanie umowy ubezpieczenia za porozumieniem stron przed końcem okresu ubezpieczenia, w szczególności jeżeli ma to na celu zawarcie kolejnej umowy ubezpieczenia na podstawie OWU lub zawarcie umów innych rodzajów ubezpieczeń z Gothaer TU S.A. na ten sam okres ubezpieczenia (tzw. wyrównanie okresów ubezpieczenia).
7. Umowa ubezpieczenia zawarta na czas określony może być rozwiązana przez Gothaer TU S.A. ze skutkiem natychmiastowym w sytuacjach wskazanych w przepisach prawa, a także z ważnych powodów, za które uważa się:
 - 1) zatajenie lub podanie nieprawdziwych okoliczności, o które Gothaer TU S.A. zapytywało przed zawarciem umowy, a które miały wpływ na ocenę ryzyka ubezpieczeniowego lub wysokość należnej składki;
 - 2) popełnienie przez Ubezpieczającego przestępstwa pozostającego w związku z zawarciem lub wykonywaniem umowy ubezpieczenia.
8. Ubezpieczający może rozwiązać umowę ubezpieczenia w każdym czasie, z zachowaniem trzydziestodniowego terminu wypowiedzenia. Wypowiedzenie wymaga formy pisemnej.
9. Umowę ubezpieczenia automatycznie zawartą na kolejny okres ubezpieczenia Ubezpieczający może wypowiedzieć najpóźniej na jeden miesiąc przed jej zakończeniem. Okres wypowiedzenia wynosi 14 dni i rozpoczyna się w ostatnim dniu miesiąca, w którym dokonano wypowiedzenia. Wypowiedzenie wymaga formy pisemnej.
10. Jeżeli umowa ubezpieczenia została zawarta na rachunek innej osoby, osoba ta ma prawo wystąpić z umowy ubezpieczenia, składając pisemne oświadczenie Gothaer TU S.A. Wystąpienie ma skutek w dniu następnym po złożeniu oświadczenia, chyba że osoba występująca z umowy ubezpieczenia ustaliła z Gothaer TU S.A. inaczej. Postanowienia niniejszego ustępu mają zastosowanie do umów ubezpieczenia z grupy 1 (ubezpieczenia wypadku) oraz grupy 2 (ubezpieczenia choroby) działu II załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.
11. Wygaśnięcie umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zaplacenienia składki za okres, w którym Gothaer TU S.A. udzielało ochrony ubezpieczeniowej.
12. Zapłata składki lub kolejnej raty składki po rozwiązaniu umowy ubezpieczenia nie skutkuje ponownym zawarciem tej umowy, ani też zawarciem nowej umowy na warunkach umowy, która została rozwiązana.

SUMA UBEZPIECZENIA

§ 9. Jak ustala się sumę ubezpieczenia lub sumę gwarancyjną

1. Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności Gothaer TU S.A. w okresie ochrony, chyba że strony ustaliły w umowie inny limit odpowiedzialności.
2. Suma ubezpieczenia jest określona na jedno i wszystkie zdarzenia ubezpieczeniowe.
3. Odpowiedzialność Gothaer TU S.A. z tytułu jednej szkody jest ograniczona do wysokości limitu sumy ubezpieczenia dla danego ryzyka określonej w umowie ubezpieczenia.
4. Ubezpieczający, za zgodą Gothaer TU S.A. i za zapłatą dodatkowej składki, może przywrócić sumę ubezpieczenia do pierwotnej wysokości lub ją podwyższyć. Przywrócona do pierwotnej wysokości lub podwyższona suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności Gothaer TU S.A. od dnia następnego po zaplaceniu dodatkowej składki. Postanowienie to nie dotyczy sumy ubezpieczenia w ramach ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków.
5. Postanowienia OWU dotyczące sumy ubezpieczenia stosuje się odpowiednio do sumy gwarancyjnej.

SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

§ 10. Jakie są zasady opłacania składki i od czego zależy jej wysokość

1. Wysokość składki oblicza się za czas trwania odpowiedzialności Gothaer TU S.A. na podstawie taryfy składek obowiązującej w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia.
2. Gothaer TU S.A. może zastosować indywidualną ocenę ryzyka i określić wysokość składki ubezpieczeniowej w inny sposób niż wynikający z taryfy składek w sytuacjach uzasadnionych miejscem ubezpieczenia, rodzajem ubezpieczonego mienia, sposobem jego zabezpieczenia, zgłoszonymi szkodami lub innymi czynnikami mającymi wpływ na ocenę ryzyka.
3. Składka może być płatna jednorazowo albo w ratach, zgodnie z zasadami określonymi w taryfie składek. Wysokość składki i terminy jej zapłaty Gothaer TU S.A. potwierdza w dokumencie ubezpieczenia.
4. O ile z umowy ubezpieczenia nie wynika inaczej, składka lub pierwsza jej rata jest płatna w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia. Nie uważa się za zapłatę składki lub jej raty zapłaty kwoty niższej od określonej w umowie ubezpieczenia.
5. W razie, odpowiednio, wystąpienia szkody polegającej na całkowitym zniszczeniu przedmiotu ubezpieczenia albo jego utracie bądź wyczerpania sumy ubezpieczenia wskutek wypłaty odszkodowania, z przyznanego Ubezpieczonemu odszkodowania Gothaer TU S.A. potrąca Niezapłacone raty składki z umowy ubezpieczenia, jeżeli Ubezpieczony jest jednocześnie Ubezpieczającym.
6. W razie zmiany warunków umowy w trakcie jej trwania, powodującej konieczność zaplaceniu dodatkowej lub uzupełniającej składki albo zwrotu składki, składkę tę przelicza się według taryfy składek obowiązującej w dacie dokonywania zmian umowy ubezpieczenia.
7. Jeżeli zapłata składki ubezpieczeniowej jest dokonywana przelewem bankowym lub przekazem pocztowym, za datę zaplaceniu składki uważa się dzień złożenia polecenia zapłaty na rachunek Gothaer TU S.A. w banku lub w urzędzie pocztowym pod warunkiem, że na rachunku Ubezpieczającego znajdowały się wystarczające środki finansowe. W przeciwnym razie, za datę zapłaty uważa się dzień uznania rachunku Gothaer TU S.A. pełną kwotą wymaganej składki lub jej raty.
8. Jeżeli Ubezpieczający podał do wiadomości Gothaer TU S.A. nieprawdziwe dane, które miały wpływ na wysokość naliczonej składki, zobowiązany jest (na wezwanie Gothaer TU S.A.) do dopłaty wynikającej z różnicy pomiędzy składką należną a składką uwzględnioną w umowie ubezpieczenia. W razie zaistnienia szkody, dopłata różnicy składki staje się natychmiast wymagalna.
9. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek o charakterze grupowym, Ubezpieczający jest zobowiązany poinformować Gothaer TU S.A., czy Ubezpieczeni finansują koszt składki ubezpieczeniowej.
10. Jeżeli Ubezpieczeni nie finansują kosztu składki ubezpieczeniowej, a Ubezpieczający zamierza dokonać zmiany w tym zakresie, wówczas Ubezpieczający jest zobowiązany doręczyć warunki umowy każdemu z Ubezpieczonych przed wyrażeniem przez niego zgody na podjęcie finansowania kosztu składki.

§ 11. Kiedy przysługuje zwrot składki

W razie rozwiązania umowy ubezpieczenia przed upływem okresu, na jaki została zawarta, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za każdy dzień niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.

PRAWA I OBOWIĄZKI STRON UMOWY

§ 12. Jakie są obowiązki Gothaer TU S.A. wynikające z umowy ubezpieczenia

1. Gothaer TU S.A. ma obowiązek udostępnić informacje i dokumenty gromadzone w celu ustalenia odpowiedzialności Gothaer TU S.A. lub wysokości odszkodowania lub świadczenia, zgodnie z postanowieniami § 15.
2. Przed zawarciem umowy ubezpieczenia Gothaer TU S.A. zobowiązane jest doręczyć Ubezpieczającemu tekst OWU.
3. Jeżeli w odpowiedzi na złożoną ofertę Gothaer TU S.A. doręcza Ubezpieczającemu dokument ubezpieczenia zawierający postanowienia, które odbiegają na niekorzyść Ubezpieczającego od treści złożonej przez niego oferty, Gothaer TU S.A. jest obowiązane zwrócić Ubezpieczającemu na to uwagę na piśmie przy doręczaniu tego dokumentu, wyznaczając 7-dniowy termin do zgłoszenia sprzeciwu. W razie niewykonania tego obowiązku, zmiany dokonane na niekorzyść Ubezpieczającego nie są skuteczne, a umowa ubezpieczenia jest zawarta zgodnie

z warunkami oferty.

4. W razie braku sprzeciwu ze strony Ubezpieczającego, umowa dochodzi do skutku zgodnie z treścią dokumentu ubezpieczenia następnego dnia po upływie terminu wyznaczonego do złożenia sprzeciwu.
5. Gothaer TU S.A. jest obowiązane przedstawić Ubezpieczającemu różnicę pomiędzy treścią umowy a OWU w formie pisemnej przed zawarciem umowy ubezpieczenia. W razie niedopełnienia tego obowiązku, Gothaer TU S.A. nie może powołać się na różnicę niekorzystną dla Ubezpieczającego. Postanowień niniejszego ustępu nie stosuje się do umów zawieranych w drodze negocjacji.

§ 13. Jakie są obowiązki Ubezpieczającego i Ubezpiezonego wynikające z zawarcia umowy ubezpieczenia

1. Ubezpieczający oraz Ubezpieczony, jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na rachunek innej osoby, zobowiązany jest podać do wiadomości Gothaer TU S.A. wszystkie znane sobie okoliczności, o które Gothaer TU S.A. zapytywało we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia albo w innych pismach przed zawarciem umowy.
2. W czasie trwania umowy Ubezpieczający oraz Ubezpieczony, jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na rachunek innej osoby, jest zobowiązany zawiadomić Gothaer TU S.A. o wszelkich zmianach okoliczności, o które Gothaer TU S.A. pytało we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia lub innych pismach przed zawarciem umowy, niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości.
3. Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek, o którym mowa w ust. 1 i 2, ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane.
4. Gothaer TU S.A. nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 1-3 nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia obowiązków, o których mowa w ust. 1-3, doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że zdarzenie przewidziane umową i jego następstwa są skutkiem tych okoliczności.
5. Ubezpieczający jest obowiązany bez wezwania poinformować Gothaer TU S.A. o zawarciu z innym ubezpieczycielem umowy ubezpieczenia dotyczącej tego samego przedmiotu w tym samym czasie i od tego samego ryzyka.
6. Ubezpieczający zobowiązany jest podać Gothaer TU S.A. adres zamieszkania oraz adres do korespondencji.
7. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek, w szczególności ubezpieczenia grupowego, Ubezpieczający jest zobowiązany przekazać osobom przystępującym do umowy ubezpieczenia dostarczone przez Gothaer TU S.A. informacje, które postanowienia OWU określają przesłanki wypłaty odszkodowania, a także ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności Gothaer TU S.A. uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania lub jego obniżenia, tj. informacje, o których mowa w art. 17 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. Wspomniane wyżej informacje będą przekazywane przed przystąpieniem do umowy ubezpieczenia, na piśmie, albo, jeżeli osoba zainteresowana wyrazi na to zgodę, na innym trwałym nośniku.

§ 14. Jakie są obowiązki Ubezpiezonego po powstaniu szkody

1. Jeżeli za powstanie szkody odpowiedzialne są osoby trzecie, Ubezpieczający jest obowiązany do podania Gothaer TU S.A. wszelkich znanych informacji dotyczących tych osób.
2. Jeżeli przeciwko Ubezpieczonemu w związku ze zdarzeniem ubezpieczeniowym wszczęto postępowanie karne lub cywilne, albo jeżeli poszkodowany wystąpił na drogę sądową, Ubezpieczony obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić pisemnie o tym Gothaer TU S.A., chociażby zgłosił już Gothaer TU S.A. fakt zaistnienia szkody.
3. Ubezpieczony nie może bez uprzedniej pisemnej zgody Gothaer TU S.A. uznać ani zaspokoić roszczenia osoby uprawnionej z umowy ubezpieczenia. Nieuzgodnione uznanie lub zaspokojenie roszczenia nie wywołuje skutków prawnych względem Gothaer TU S.A.
4. Jeżeli zdarzenie ubezpieczeniowe jest objęte ochroną również przez innego ubezpieczyciela, Ubezpieczający jest obowiązany do niezwłocznego poinformowania tego ubezpieczyciela o powstaniu szkody oraz do zawiadomienia Gothaer TU S.A. o przekazaniu takiej informacji, w szczególności przez dostarczenie kopii pisma dotyczącego złożonego zawiadomienia. Opisany wyżej obowiązek nie dotyczy szkód na osobie w ramach ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym oraz w ramach ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków.
5. Ubezpieczający obowiązany jest dostarczyć do Gothaer TU S.A. postanowienie o umorzeniu postępowania karnego wszczętego w sprawie zgłoszonej szkody bądź odpis prawomocnego wyroku sądowego.
6. Obowiązki Ubezpieczającego określone w ustępach poprzedzających spoczywają na Ubezpieczonym pod warunkiem, że Ubezpieczony wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.

§ 15. Kiedy Gothaer TU S.A. ma obowiązek udostępnić dokumenty

1. Na wniosek Ubezpieczającego, Ubezpiezonego, osoby występującej z roszczeniem lub osoby uprawnionej z umowy ubezpieczenia, Gothaer TU S.A. udostępni (w tym, na żądanie, w postaci elektronicznej) dokumenty i informacje gromadzone w celu ustalenia odpowiedzialności Gothaer TU S.A. lub wysokości świadczenia, a także umożliwi sporządzenie kserokopii dokumentów na koszt wnioskodawcy oraz potwierdza ich zgodność z oryginałem. Wnioskodawcy mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez Gothaer TU S.A. udostępnionych informacji.
2. Koszty sporządzenia odpisów i kserokopii obciążają wnioskodawcę, według aktualnego cennika obowiązującego w Gothaer TU S.A.

OGÓLNE ZASADY USTALENIA WYPŁATY ŚWIADCZENIA LUB ODSZKODOWANIA

§ 16. Na czym polega i jak odbywa się postępowanie wyjaśniające

1. Zawiadomienie o szkodzie powinno zawierać opis okoliczności zdarzenia oraz stwierdzonych szkód i strat.
2. W razie powzięcia przez Gothaer TU S.A. nowych informacji mających związek z ustaleniem zasadności zgłaszanych roszczeń lub wysokością odszkodowania lub świadczenia, Gothaer TU S.A., pisemnie lub w inny sposób, na

który wyraził zgodę Ubezpieczający, Ubezpieczony lub osoba uprawniona z umowy, informuje, jakie dodatkowe dokumenty są niezbędne do ustalenia wysokości odszkodowania lub świadczenia.

3. Gothaer TU S.A. zastrzega sobie prawo weryfikacji przedłożonych dokumentów związanych z ustaleniem okoliczności, rozmiaru i wysokości szkody, w tym rachunków i kosztorysów.
4. Przy ustaleniu rozmiaru szkody nie uwzględnia się wartości naukowej, kolekcjonerskiej, zabytkowej ani pamiątkowej przedmiotu ubezpieczenia oraz kosztów innowacji, ulepszeń i modernizacji.

§ 17. Obowiązki Gothaer TU S.A. po otrzymaniu zawiadomienia o szkodzie

1. Gothaer TU S.A. wypłaca odszkodowanie lub świadczenie na podstawie:
 - 1) uznania roszczenia uprawnionego z umowy ubezpieczenia w wyniku ustaleń w toku postępowania dotyczącego ustalenia stanu faktycznego, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania lub świadczenia;
 - 2) ugody zawartej z uprawnionym z umowy ubezpieczenia;
 - 3) prawomocnego orzeczenia sądu.
2. Gothaer TU S.A. wypłaca odszkodowanie lub świadczenie w terminie 30 dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o szkodzie.
3. Jeżeli w terminie określonym w ust. 2 wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności Gothaer TU S.A. albo wysokości odszkodowania lub świadczenia okazało się niemożliwe, Gothaer TU S.A. wypłaca odszkodowanie lub świadczenie w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. W takiej sytuacji w terminie określonym w ust. 2 Gothaer TU S.A.:
 - 1) zawiadamia pisemnie osobę zgłaszającą roszczenie oraz Ubezpieczonego – jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na cudzy rachunek, a Ubezpieczony nie jest osobą zgłaszającą roszczenie – o przyczynach niezaspokojenia w terminie roszczeń (w całości lub części);
 - 2) wypłaca bezsporną część odszkodowania lub świadczenia.
4. Jeżeli odszkodowanie lub świadczenie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż wniesione roszczenie, Gothaer TU S.A. informuje o tym na piśmie osobę występującą z roszczeniem oraz Ubezpieczonego – jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na cudzy rachunek, a Ubezpieczony nie jest osobą zgłaszającą roszczenie – wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania lub świadczenia oraz zawiadamiając o możliwości odwołania się lub o dochodzeniu roszczeń na drodze sądowej.
5. Z ostatecznej wartości odszkodowania wyliczonej przez Gothaer TU S.A. potrąca się franszyzę redukcyjną, jeżeli została ustalona.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 18. Jak należy złożyć reklamację

1. Reklamację w związku z zawarciem lub wykonaniem umowy ubezpieczenia może zgłosić ubezpieczający, ubezpieczony, uposażony lub uprawniony z tej umowy.
2. Reklamację można złożyć:
 - 1) w formie pisemnej – na adres wybranej jednostki Gothaer TU S.A. lub osobiście;
 - 2) w formie elektronicznej (e-mail: reklamacje@gothaer.pl, formularz na stronie internetowej Gothaer TU S.A.);
 - 3) ustnie (osobiście do protokołu lub telefonicznie).
3. Reklamacja powinna zawierać:
 - 1) imię, nazwisko (nazwę), adres i numer telefonu kontaktowego zgłaszającego reklamację;
 - 2) numer zgłoszenia szkody lub numer polisy;
 - 3) przedmiot reklamacji;
 - 4) uzasadnienie reklamacji, z podaniem ewentualnych dowodów.
4. Reklamacja jest rozpatrywana niezwłocznie, nie później niż w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania. Jeżeli z uwagi na szczególne skomplikowanie sprawy nie jest możliwe udzielenie odpowiedzi we wskazanym wyżej terminie, termin ten zostaje wydłużony do nie więcej niż 60 dni od dnia otrzymania reklamacji. Zgłaszający reklamację zostaje poinformowany o:
 - 1) przyczynie opóźnienia;
 - 2) okolicznościach, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy;
 - 3) przewidywanym terminie rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi.
5. O sposobie rozpatrzenia reklamacji Gothaer TU S.A. powiadamia zgłaszającego reklamację w postaci papierowej lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji, przy czym udzielenie przez Gothaer TU S.A. odpowiedzi na reklamację pocztą elektroniczną jest możliwe wyłącznie na wniosek klienta.
6. Zgłaszający reklamację może wystąpić do Rzecznika Finansowego z wnioskiem o rozpatrzenie sprawy.
7. Spór może zostać rozstrzygnięty przez Sąd Polubowny przy Rzeczniku Finansowym albo Sąd Polubowny przy Komisji Nadzoru Finansowego, w trybie wskazanym w regulaminach tych Sądów.
8. Zgłaszającemu reklamację przysługuje prawo dochodzenia swoich roszczeń przed sądem. Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby ubezpieczającego, ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia bądź przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
9. Gothaer TU S.A. podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.

§ 19. Kiedy Gothaer TU S.A. przysługują roszczenia regresowe

1. Z dniem zapłaty odszkodowania przez Gothaer TU S.A. roszczenia Ubezpieczonego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzą z mocy prawa na Gothaer TU S.A. do wysokości zapłaconego odszkodowania.
2. Jeżeli Gothaer TU S.A. pokryło tylko część szkody, Ubezpieczonemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniem Gothaer TU S.A.
3. Jeżeli Ubezpieczony bez zgody Gothaer TU S.A. zrzekł się roszczenia o odszkodowanie do sprawcy szkody albo je ograniczył, Gothaer TU S.A. może odmówić wypłaty odszkodowania albo odpowiednio je zmniejszyć. Jeżeli zrzeczenie się albo ograniczenie roszczenia zostanie ujawnione po wypłacie odszkodowania, wówczas Gothaer TU S.A. przysługuje prawo dochodzenia od Ubezpieczonego całości albo części wypłaconego odszkodowania, wraz z niezbędnymi kosztami postępowania.
4. Nie przechodzą na Gothaer TU S.A. roszczenia przeciwko osobom, z którymi Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.

§ 20. Jak należy składać zawiadomienia i oświadczenia stron

1. Wszelkie zawiadomienia i oświadczenia składane przez strony umowy ubezpieczenia winny być sporządzone na piśmie i doręczone za potwierdzeniem odbioru lub przesłane listem poleconym, o ile z postanowień umowy ubezpieczenia (w tym szczególnych regulacji OWU) nie wynika inaczej.
2. Ubezpieczający jest zobowiązany poinformować Gothaer TU S.A. o zmianie swojego adresu zamieszkania bądź siedziby.
3. Gothaer TU S.A. jest zobowiązany poinformować Ubezpieczającego o zmianie adresu siedziby.

§ 21. Przetwarzanie danych osobowych

1. Gothaer TU S.A., jako administrator danych osobowych zbieranych w związku z zawarciem i realizacją umowy ubezpieczenia, informuje, że zebrane dane osobowe będą przetwarzane w następujących celach:
 - 1) związanych z wykonywaniem umowy ubezpieczenia, w tym w szczególności w celu oceny ryzyka ubezpieczeniowego;
 - 2) Archiwalnych;
 - 3) marketingu bezpośredniego usług Gothaer TU S.A.
2. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia, dane osobowe będą przetwarzane w celu jej wykonania, natomiast w razie odmowy udzielenia ochrony ubezpieczeniowej – w celach archiwalnych.
3. Zebrane dane osobowe będą udostępniane uprawnionym podmiotom w okolicznościach przewidzianych przepisami prawa oraz reasekuratorom współpracującym z Gothaer TU S.A.
4. Każdej osobie przysługuje prawo dostępu do treści swoich danych i ich poprawiania.
5. Podanie danych osobowych jest dobrowolne, ale konieczne do zawarcia umowy ubezpieczenia.

§ 22. Od kiedy obowiązują OWU

1. OWU (wraz z klauzulami) zostały zatwierdzone Uchwałą Zarządu Gothaer TU S.A. nr nr 85/16 z dnia 06.06.2016
2. OWU (wraz z klauzulami) wchodzi w życie 06.06.2016 r. i mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawartych począwszy od tej daty.

Członek Zarządu

Adam Dwulecki

Prezes Zarządu

Anna Włodarczyk-Moczkowska

**Klauzula ubezpieczenia instalacji energii odnawialnej, zatwierdzona uchwałą Zarządu Gothaer TU S.A.
nr 102/16 z dn. 19.07.2016 r.**

**Informacja o istotnych postanowieniach ogólnych warunków ubezpieczenia;
o których mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej**

Rodzaj informacji		Numer jednostki redakcyjnej OWU
Przesłanki, których zaistnienie zobowiązuje Gothaer TU S.A. do wypłaty odszkodowania i innych świadczeń	Klauzula – Ubezpieczenie instalacji energii odnawialnej	§ 1, § 3, § 5 - § 7, z uwzględnieniem odpowiednich pojęć zawartych w § 2
Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności Gothaer TU S.A. uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania lub jego obniżenia	Klauzula – Ubezpieczenie instalacji energii odnawialnej	§ 4 z uwzględnieniem odpowiednich pojęć zawartych w § 2

§ 1. Jaki jest przedmiot i miejsce ubezpieczenia

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień Ogólnych Warunków Ubezpieczeń Detalicznych zatwierdzonych Uchwałą Zarządu GÖTHAER TU S.A. nr 85/16 z dnia 06.06.2016, zwanych dalej OWU, Gothaer TU S.A. wprowadza do umowy ubezpieczenia postanowienia szczegółowe, obejmując ochroną ubezpieczeniową instalacje fotowoltaiczne i kolektory słoneczne.
2. Przedmiotem ubezpieczenia są instalacje fotowoltaiczne i kolektory słoneczne wraz z instalacją i wyposażeniem technicznym umożliwiającym ich użytkowanie, zainstalowane we wskazanym w polisie miejscu ubezpieczenia:
 - 1) na budynku mieszkalnym;
 - 2) na budynku gospodarczym;
 - 3) na budowli.
3. Przedmiotem ubezpieczenia może być wyłącznie instalacja fotowoltaiczna oraz kolektory słoneczne:
 - 1) kompletne i gotowe do pracy instalacje, to znaczy takie, które po pozytywnym zakończeniu testów próbnych i rozruchu mogą zostać uruchomione lub są uruchomione, zgodnie z wymaganą dokumentacją potwierdzającą gotowość do użycia;
 - 2) wyposażone w system ochrony przeciwprzepięciowej i odgromowej oraz uziemienie;
 - 3) znajdujące się poza strefą wybrzeża morskiego lub strefą przepływów wzdłuż powodziowych, określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz poza obszarem bezpośredniego zagrożenia powodzią, czyli terenami między wałem przeciwpowodziowym a linią brzegu.
4. Ubezpieczeniem nie jest objęte następujące mienie:
 - 1) wymienne nośniki danych;
 - 2) wszelkiego rodzaju materiały eksploatacyjne, elementy i materiały, które ze względu na przeznaczenie i warunki pracy szybko zużywają się lub podlegają okresowej wymianie w ramach konserwacji, zgodnie z instrukcją techniczną urządzenia i zaleceniami producenta.
5. Przedmiot ubezpieczenia objęty jest ochroną ubezpieczeniową w miejscu ubezpieczenia wskazanym w umowie ubezpieczenia.

§ 2. Jak należy rozumieć pojęcia użyte w Klauzuli

Pojęcia użyte w niniejszej klauzuli oznaczają:

- 1) **akcja ratownicza** – działania mające na celu ratowanie w miejscu ubezpieczenia bezpośrednio zagrożonego szkodą przedmiotu ubezpieczenia, w związku z wystąpieniem zdarzenia ubezpieczeniowego, w szczególności działania podjęte przez straż pożarną, policję i inne wyspecjalizowane do tego jednostki organizacyjne;
- 2) **budowla** – obiekt budowlany nie będący budynkiem, trwale związany z gruntem, na którym zainstalowany jest przedmiot ubezpieczenia;
- 3) **budynek gospodarczy** – budynek, nie służący do zaspokajania potrzeb mieszkalnych, na którego dachu lub elewacji zainstalowany jest przedmiot ubezpieczenia;
- 4) **budynek mieszkalny** – służący zaspokajaniu potrzeb mieszkalnych, wolnostojący dom jednorodzinny, budynek w zabudowie bliźniaczej lub szeregowej lub grupowej, na którego dachu lub elewacji zainstalowany jest przedmiot ubezpieczenia;
- 5) **dewastacja** – celowe zniszczenie lub uszkodzenie przedmiotu ubezpieczenia przez osobę trzecią, będące następstwem kradzieży z włamaniem;
- 6) **grad** – opad atmosferyczny w postaci bryłek lodu;
- 7) **huk ponaddźwiękowy** – fala uderzeniowa wywołana przez samoloty odrzutowe lub inne urządzenie podczas przekraczania bariery dźwięku;
- 8) **huragan** – wiatr o prędkości nie mniejszej niż 16 m/s, który wyrządza masowe lub pojedyncze szkody;
- 9) **instalacja fotowoltaiczna** – zespół paneli fotowoltaicznych wraz z wyposażeniem oraz infrastrukturą niezbędną do wprowadzenia wyprodukowanej energii elektrycznej do sieci energetycznej (konstrukcje wsporcze, przetworniki prądu przemiennego, urządzenia ochrony przeciwprzepięciowej i odgromowej, kompletne okablowanie wewnętrzne, mierniki służące do pomiaru energii wytworzonej przez instalację fotowoltaiczną oraz energii dostarczanej i odbieranej z sieci);
- 10) **franszyza redukcyjna** – ustalona w umowie ubezpieczenia, określona kwotowo lub procentowo, wartość pomniejszająca wysokość odszkodowania za szkodę w każdym z przedmiotów ubezpieczenia oddzielnie, z zachowaniem § 7 ust. 3-5;
- 11) **kradzież** – zabór budowli wraz z instalacją energii odnawialnej lub jej elementów zainstalowanych na budynku lub budowli, w celu przywłaszczenia mienia;
- 12) **kradzież z włamaniem** – usiłowanie lub dokonanie zaboru przedmiotu ubezpieczenia z zamkniętych pomieszczeń:
 - a) po uprzednim usunięciu sił i przy pomocy narzędzi istniejących zabezpieczeń oraz pod warunkiem pozostawienia przez sprawcę widocznych śladów użycia narzędzi lub po otworzeniu tych zabezpieczeń oryginalnym kluczem, który sprawca zdobył w wyniku kradzieży z włamaniem lub w wyniku rozbój;
 - b) przez sprawcę, który ukrył się w pomieszczeniu przed jego zamknięciem, jeżeli Ubezpieczony nie był w stanie, przy zachowaniu należytej staranności, tego faktu odkryć, a sprawca pozostawił ślady stanowiące dowód jego ukrycia się;

- 13) **kolektor słoneczny** – urządzenie do konwersji energii promieniowania słonecznego na ciepło. Energia słoneczna docierająca do kolektora zamieniana jest na energię cieplną nośnika ciepła, którym może być ciecz (glikol, woda) lub gaz (np. powietrze).
- 14) **lawina** – gwałtowne zsuwanie się lub staczanie się mas śniegu, lodu, skał, kamieni, ziemi lub błota ze zboczy;
- 15) **nadubezpieczenie mienia** – sytuacja, gdy ustalona w umowie suma ubezpieczenia jest w dniu powstania szkody wyższa od wartości przedmiotu ubezpieczenia będącej podstawą ustalenia sumy ubezpieczenia;
- 16) **napór śniegu** – bezpośrednie działanie nagromadzonego śniegu lub lodu na przedmiot ubezpieczenia lub zniszczenie przedmiotu ubezpieczenia przez mienie sąsiednie oddziałujące na przedmiot ubezpieczenia w wyniku działania ciężaru śniegu lub lodu;
- 17) **osuwanie się ziemi** – ruchy ziemi na stokach lub zboczach, niespowodowane działalnością ludzką;
- 18) **panel fotowoltaiczny** – podstawowy, pojedynczy element instalacji fotowoltaicznej, stanowiący zespół ogniw (elementów półprzewodnikowych), w którym następuje przemiana energii promieniowania słonecznego (światła) w energię elektryczną w wyniku zjawiska fotowoltaicznego;
- 19) **powódź** – zalanie terenów na skutek podniesienia się wody w korytach wód płynących lub stojących lub w następstwie podniesienia się poziomu morskich wód przybrzeżnych;
- 20) **pożar** – działanie ognia, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i rozszerzył się o własnej sile;
- 21) **przepięcie (szkody elektryczne)** – gwałtowny i krótkotrwały wzrost napięcia w sieci elektrycznej lub elektronicznej, w tym będący skutkiem pośredniego działania elektryczności atmosferycznej;
- 22) **rozbój** – usiłowanie lub dokonanie zaboru w celu przywłaszczenia ubezpieczonego przedmiotu przez sprawcę, który zastosował wobec Ubezpieczonego lub osób bliskich pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, przemoc fizyczną lub groźbę jej natychmiastowego użycia albo doprowadził Ubezpieczonego lub te osoby do stanu nieprzytomności lub bezbronności; za rozbój uważa się również sytuację, kiedy sprawca postępuje jak wyżej opisano bezpośrednio po dokonaniu kradzieży w celu utrzymania stanu posiadania zabranej rzeczy;
- 23) **system ubezpieczenia na sumy stałe** – system, w którym suma ubezpieczenia dla każdego przedmiotu ubezpieczenia odpowiada jego całkowitej wartości;
- 24) **trzęsienie ziemi** – naturalny, krótki i gwałtowny wstrząs gruntu (albo seria takich wstrząsów), powstały pod powierzchnią ziemi i rozchodzący się w postaci fal sejsmicznych od środka (epicentrum), znajdującego się na powierzchni, gdzie drgania są najsilniejsze; przy określaniu siły trzęsienia ziemi używa się skali magnitud (skala Richtera);
- 25) **uderzenie pioruna** – bezpośrednie wyładowanie elektryczności atmosferycznej na przedmiot ubezpieczenia, powodujące przepływ ładunku elektrycznego przez ten przedmiot; za pośrednie uderzenie pioruna uznaje się również uderzenie w budynek lub budowlę, powodujące szkody w innym budynku lub budowli, o ile są obydwa obiekty połączone są ze sobą instalacją, która jest przedmiotem ubezpieczenia;
- 26) **uderzenie pojazdu** – uderzenie w ubezpieczone mienie pojazdu drogowego lub szynowego, jego części lub przewożonego ładunku;
- 27) **upadek obiektów** – niebędący następstwem działalności człowieka upadek drzew, masztów, dźwigów, kominów, sztyldów reklamowych, latarni oświetleniowych oraz innych wysokich obiektów budowlanych, budowli lub ich części znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie przedmiotu ubezpieczenia na ubezpieczone mienie;
- 28) **upadek statku powietrznego** – katastrofa bądź przymusowe lądowanie samolotu silnikowego, bezsilnikowego lub innego obiektu latającego, a także upadek ich części lub przewożonego ładunku na przedmiot ubezpieczenia;
- 29) **wandalizm** – celowe zniszczenie i uszkodzenie przedmiotu ubezpieczenia przez osobę trzecią, nie związane z zamiarem kradzieży z włamaniem lub rozboju, przy czym nie ma znaczenia, czy uszkodzona lub oderwana część pozostanie na miejscu zdarzenia;
- 30) **wartość odtworzeniowa (nowa)** – wartość odpowiadająca cenie nabycia nowego przedmiotu ubezpieczenia, z uwzględnieniem takich samych lub najbardziej zbliżonych parametrów technicznych, typu i rodzaju, wraz kosztami opakowania, transportu i montażu, o ile koszty te uwzględnia się w cenie nabycia, bez uwzględnienia zniżek i rabatów;
- 31) **zalanie** – zdarzenie powodujące szkodę w przedmiocie ubezpieczenia wskutek:
 - a) niezamierzonego i niekontrolowanego wydostania się płynu lub pary z instalacji wodociągowej, kanalizacyjnej lub grzewczej bądź z urządzeń stanowiących elementy składowe tych sieci na skutek awarii, w tym pęknięcia rur;
 - b) nieumyślnego pozostawienia otwartych kranów lub innych zaworów w urządzeniach instalacji określonych w lit. a);
 - c) samoczynnego uruchomienia się automatycznych instalacji gaśniczych (tryskaczowych lub zraszaczowych), z wyłączeniem przypadków będących następstwem pożaru, prób naprawy, przebudowy lub modernizacji instalacji lub budynku, odpowiednio, mieszkalnego albo wielomieszkalniowego;
 - d) działania wody pochodzącej z opadów atmosferycznych w postaci deszczu lub topniejącego śniegu, bądź gradu;
 - e) działania wody lub płynów w wyniku awarii sprzętu AGD;
 - f) wylania się wody na ubezpieczone mienie ze słuczonego, rozszczelnionego lub pękniętego akwarium;

- g) zalania wodą lub innym płynem ubezpieczonego mienia przez osoby trzecie (w tym także podczas prowadzenia akcji ratowniczej);
- h) cofnięcie się płynów z urządzeń kanalizacyjnych;
- 32) **zapadanie się ziemi** – obniżenie się terenu z powodu powstania podziemnych pustych przestrzeni w gruncie, niespowodowane działalnością ludzką;
- 33) **zdarzenie losowe** – niezależne od woli ubezpieczonego zdarzenie przyszłe i niepewne o charakterze nagłym, powodujące szkody w przedmiocie ubezpieczenia.

§ 3. Jaki jest zakres ubezpieczenia

1. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje zaistniałe w okresie ubezpieczenia i spowodowane zdarzeniem losowym szkody polegające na fizycznym uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie ubezpieczonych przedmiotów, powodujące konieczność restytucji poprzez odbudowę, naprawę lub wymianę albo ponowny zakup tych przedmiotów.
2. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje szkody powstałe z następujących zdarzeń losowych:
 - 1) dewastacji, gradu, huku ponaddzwiękowego, huraganu, lawiny, naporu śniegu, osuwania się ziemi, powodzi, pożaru, przepięcia (szkód elektrycznych), trzęsienia ziemi, uderzenia pioruna, uderzenia pojazdu, upadku obiektów, upadku statku powietrznego, wandalizmu, zapadania się ziemi, zalania,
 - 2) utraty lub zaginięcia wskutek kradzieży, kradzieży z włamaniem, rozboju.
3. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje również zniszczenie lub uszkodzenie wymiennych elementów elektronicznych instalacji fotowoltaicznej lub kolektorów słonecznych, o ile zniszczenie lub uszkodzenie jest wynikiem oddziaływania czynnika zewnętrznego, za którego skutki Gothaer TU S.A. ponosi odpowiedzialność, lub gdy czynnik zewnętrzny spowodował zniszczenie lub uszkodzenie ubezpieczonego elementu jako całości. W rozumieniu OWU, wymienny element elektroniczny to ten, którego naprawa polega na wymianie w całości.
4. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje również w granicach sumy ubezpieczenia uzasadnione i udokumentowane koszty:
 - 1) akcji ratowniczej;
 - 2) zabezpieczenia bezpośrednio zagrożonego przedmiotu ubezpieczenia przed szkodą – jeżeli środki, na które poniesiono te koszty, były właściwe, chociażby okazały się nieskuteczne;
 - 3) usuwania szkód będących wynikiem skażenia lub zanieczyszczenia ubezpieczonego mienia, powstałych w następstwie wystąpienia co najmniej jednego zdarzenia losowego objętego umową ubezpieczenia.
5. Jeżeli koszty określone w ust. 4 dotyczą łącznie przedmiotów ubezpieczonych i nieubezpieczonych, to Gothaer TU S.A. pokrywa je w takiej proporcji do ogólnych kosztów poniesionych przez ubezpieczającego lub ubezpieczonego (jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na rachunek innej osoby), w jakiej wartość ubezpieczonego mienia pozostaje do łącznej wartości przedmiotów ubezpieczonych i nieubezpieczonych.
6. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje ponad sumę ubezpieczenia uzasadnione i udokumentowane koszty uprzątnięcia pozostałości po szkodzie, włączając koszty rozbiórki i demontażu niezdatnych do użytku elementów, ich wywóz, składowanie lub utylizację, oraz niezbędne w procesie naprawy przedmiotów dotkniętych szkodą koszty demontażu i ponownego montażu nieuszkodzonych części ubezpieczonych przedmiotów, do limitu 10% sumy ubezpieczenia wskazanej w polisie, nie więcej niż 10 000 zł.
7. Ochrona ubezpieczeniowa jest kontynuowana w razie przerwania eksploatacji instalacji fotowoltaicznej lub kolektorów słonecznych, w szczególności na czas demontażu i ponownego montażu oraz podczas transportu ubezpieczonego mienia w obrębie miejsca ubezpieczenia.

§ 4 Jakie są wyłączenia odpowiedzialności

1. Gothaer TU S.A. nie ponosi odpowiedzialności za szkody wskazane w § 4 OWU.
2. Ponadto Gothaer TU S.A. nie ponosi odpowiedzialności za szkody:
 - 1) będące następstwem błędu eksploatacyjnego lub braku umiejętności obsługi;
 - 2) wynikające z błędów projektowych, wady materiałowej lub wadliwego wykonania;
 - 3) spowodowane wadami lub usterkami istniejącymi przed zawarciem umowy ubezpieczenia lub w chwili jej zawierania, o których ubezpieczający, ubezpieczony (jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na rachunek innej osoby) lub osoby, za które ubezpieczający lub ubezpieczony ponosi odpowiedzialność, wiedziały lub przy zachowaniu należytej staranności mogły się dowiedzieć. Wyłączenie to nie dotyczy sytuacji, w której szkoda nie była spowodowana przez wymagające naprawy mienie lub jeżeli w momencie wystąpienia szkody mienie zostało przynajmniej tymczasowo naprawione za zgodą Gothaer TU S.A.;
 - 4) powstałe w następstwie montażu, demontażu oraz rozruchu próbnego i testów (o ile istnieje konieczność montażu, demontażu oraz przeprowadzenia rozruchu próbnego i testów przed uruchomieniem), a także podczas napraw i konserwacji;
 - 5) będące efektem naturalnego zużycia lub starzenia się przedmiotów ubezpieczenia w związku z ich normalnym użytkowaniem, a także spowodowane przez korozję, kawitację, oksydację lub powolne i systematyczne oddziaływanie warunków atmosferycznych;
 - 6) za które na podstawie obowiązujących przepisów prawa odpowiedzialne są osoby trzecie: dostawcy, wykonawcy, producenci, sprzedawcy, serwisanci, spedytorzy oraz przewoźnicy;
 - 7) za które odpowiedzialność jest regulowana w prawie górniczym i geologicznym;

- 8) upadku obiektów spowodowanego brakiem konserwacji, jeżeli na Ubezpieczonym spoczywa obowiązek utrzymania ich należytego stanu technicznego;
- 9) naturalnego procesu starzenia drzew lub wyrządzone przez stojące, częściowo lub całkowicie martwe drzewo (suszkę), zmarłe na skutek działania szkodliwych czynników, np. zanieczyszczeń atmosferycznych, chyba że do obowiązków Ubezpieczonego należy dbanie o stan drzew, a niedopełnienie ich miało wpływ na powstanie lub rozmiar szkody;
- 10) upadku drzew w rezultacie ich wycinania lub przycinania, wykonywanych przez człowieka, bez względu czy wycinka była prowadzona bez stosowanych pozwoleń albo po uzyskaniu stosowanego pozwolenia, o ile pozwolenie było wymagane prawem;
- 11) osuwania i zapadania się ziemi na skutek działalności człowieka;
- 12) przesiąkania wód gruntowych i opadów, jeśli szkody te nie były bezpośrednim następstwem powodzi o ile powódź została objęta ochroną ubezpieczeniową;
- 13) powstałe w ubezpieczonym mieniu w wyniku powodzi, chyba że powódź została objęta ochroną ubezpieczeniową.

§ 5 Jaka jest suma ubezpieczenia

1. Sumę ubezpieczenia ustala ubezpieczający. Podstawą ustalenia sumy ubezpieczenia dla przedmiotów ubezpieczenia jest wartość odtworzeniowa (nowa).
2. Suma ubezpieczenia przedmiotu ubezpieczenia ustalana jest w systemie na sumy stałe i stanowi górną granicę odpowiedzialności Gothaer TU S.A.

§ 6 Jak ustala się wysokość szkody

1. Szkodę uważa się za częściową, jeżeli koszt odtworzenia zniszczonego lub uszkodzonego mienia do stanu sprzed szkody, pomniejszony o wartość pozostałości po szkodzie, jest nie wyższy niż wartość rzeczywiście całej instalacji bezpośrednio przed wystąpieniem szkody.
2. W razie szkody częściowej, kiedy uszkodzony przedmiot nadaje się do naprawy, na jej wysokość składają się niezbędne koszty odtworzenia, rozumiane jako poniesione nakłady konieczne do przywrócenia uszkodzonemu przedmiotowi poprzedniego stanu, wraz z innymi niezbędnymi i uzasadnionymi kosztami dodatkowymi (np. opłaty celne, koszty związane z ewentualnym dopuszczeniem urządzeń do ruchu).
3. Koszty odtworzenia obejmują:
 - 1) wartość części zamiennych i materiałów naprawczych;
 - 2) wartość demontażu i ponownego montażu;
 - 3) koszty transportu, z wyjątkiem kosztów dodatkowych wynikających z tytułu frachtu ekspresowego;
 - 4) koszty odtworzenia systemu operacyjnego, konieczne dla utrzymania podstawowej funkcjonalności ubezpieczonych urządzeń;
 - 5) koszty poniesione na usunięcie i odkażenie ubezpieczonego mienia lub jego części, a także koszty zniszczenia części ubezpieczonego mienia i transportu do najbliższego odpowiedniego miejsca składowania;
 - 6) dodatkowe koszty związane z postępem technologicznym w sytuacjach, gdy przywrócenie zniszczonego mienia z zachowaniem takiego samego rodzaju i jakości jak sprzed zdarzenia objętego ochroną jest niemożliwe. W takiej sytuacji uwzględnia się kwotę, którą ubezpieczony wydatkował na części zamienne możliwie zbliżonego rodzaju i jakości do uszkodzonych. Limit na te koszty wynosi 20% wartości szkody na każde zdarzenie.
4. Za koszty odtworzenia nie uważa się:
 - 1) wartości remontów i innych podjętych środków, które powstałyby niezależnie od zdarzenia objętego ubezpieczeniem;
 - 2) dodatkowych nakładów z tytułu zmian lub ulepszeń, których zakres przekracza odtworzenie ubezpieczonego mienia do stanu sprzed szkody, z zachowaniem ust. 3 pkt 6);
 - 3) dodatkowych kosztów poniesionych w wyniku ograniczeń w odtworzeniu, wynikających z decyzji odpowiednich władz.
5. Szkodę uważa się za całkowitą, jeżeli koszt odtworzenia zniszczonego lub uszkodzonego mienia do stanu sprzed szkody, pomniejszony o wartość pozostałości po szkodzie, jest wyższy niż wartość rzeczywiście całej instalacji mienia bezpośrednio przed wystąpieniem szkody.
6. Wartość szkody całkowitej wylicza się w wartości odtworzeniowej (nowej), pomniejszonej o wartość pozostałości po szkodzie.
7. Wysokość szkody określa się na podstawie cen z dnia ustalenia odszkodowania.
8. Jeżeli ubezpieczony podlega obowiązkowi podatkowemu w zakresie podatku VAT, to wysokość szkody ustala się według wartości netto (bez podatku VAT), chyba że ubezpieczony nie ma możliwości odliczenia podatku VAT.
9. Gothaer TU S.A. zastrzega sobie prawo weryfikacji przedłożonych dokumentów, w tym rachunków, kosztorysów i innych dokumentów związanych z ustaleniem okoliczności, rozmiaru i wysokości szkody.

§ 7 Jak ustala się wysokość odszkodowania

1. Wysokość odszkodowania nie może być wyższa od poniesionej szkody. Wysokość odszkodowania ustala się w granicach sumy ubezpieczenia, w kwocie odpowiadającej wysokości szkody, wyliczonej zgodnie z postanowieniami § 6 niniejszej klauzuli, z uwzględnieniem następujących zasad:

- 1) od ustalonej wysokości szkody odejmuje się wartość pozostałości, które ze względu na rodzaj lub rozmiar uszkodzeń nadają się jeszcze do dalszego użytku lub odsprzedaży lub innego zagospodarowania (wartość pozostałości po szkodzie);
- 2) do ustalonej wysokości szkody, w granicach sumy ubezpieczenia, dolicza się poniesione przez ubezpieczonego uzasadnione i udokumentowane koszty:
 - a) wynikłe z zastosowania dostępnych ubezpieczającemu lub ubezpieczonemu środków, jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na rachunek innej osoby, w celu zmniejszenia szkody w przedmiocie ubezpieczenia (akcji ratowniczej);
 - b) zabezpieczenia bezpośrednio zagrożonego przedmiotu ubezpieczenia przed szkodą – jeżeli środki, na które poniesiono te koszty, były celowe, chociażby okazały się nieskuteczne;
 - c) usuwania szkód będących wynikiem skażenia lub zanieczyszczenia ubezpieczonego mienia, powstałych w następstwie wystąpienia co najmniej jednego zdarzenia losowego objętego umową ubezpieczenia;
- 3) do ustalonej wysokości szkody, ponad sumę ubezpieczenia, dolicza się poniesione przez ubezpieczonego uzasadnione i udokumentowane koszty uprzątnięcia pozostałości po szkodzie, włączając koszty rozbiórki i demontażu niezdatnych do użytku elementów, ich wywóz, składowanie lub utylizację, oraz niezbędne w procesie naprawy przedmiotów dotkniętych szkodą koszty demontażu i ponownego montażu nieuszkodzonych części ubezpieczonych przedmiotów.
2. W razie nadubezpieczenia, Gothaer TU S.A. odpowiada tylko do wysokości faktycznej szkody, w granicach sum ubezpieczenia ustalonych dla poszczególnych przedmiotów.
3. Od ostatecznej wartości wyliczonego odszkodowania, ustalonej zgodnie z postanowieniami ust. 1–2, odejmuje się franszyzę redukcyjną w kwocie 500 zł, o ile strony nie ustaliły innej franszyzy.
4. Jeżeli w wyniku jednego zdarzenia wystąpi więcej niż jedna szkoda, to franszyzę redukcyjną stosuje się do każdej szkody.
5. Jeżeli więcej niż jedna szkoda dotyczy tego samego mienia i istnieje związek przyczynowy między tymi szkodami, to franszyza redukcyjna ma zastosowanie jednorazowo.